

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

unicef

для кожної дитини

Булінг у школі: відреагувати й запобігти

Як батькам і школі запобігти булінгу

- Допоможіть дітям **зрозуміти, що таке булінг і як протистояти йому безпечно**
- **Спілкуйтесь з дітьми.** Прислухайтесь до них. Знайдіть їхніх друзів, запитуйте про школу, розумійте їхні проблеми
- **Захочуйте дітей робити те, що вони люблять.**
Зацікавлення і хобі можуть підвищити довіру, допомогти дітям здружитися і запобігти склонності до булінгу
- **Показуйте приклад** ставлення до інших із добротою і повагою

Як зрозуміти, що дитина зазнає булінгу (1/2)

- Дитина **не заводить друзів** і часто проводить час наодинці
- **Боїться** ходити до школи, брати участь у заходах (відвідувати гуртки, займатися спортом)
- Ходить до школи **довгим «нелогічним» шляхом**
- Приходить додому **сумною, похмурою, зі слезами**

*цей та інші слайди розроблено на основі інформаційної кампанії «Викресли булінг» Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні.

Як зрозуміти, що дитина зазнає булінгу (2/2)

- Відмовляється йти до школи
- Має розлади сну або часто бачить погані сни
- Втрачає апетит
- Почувається тривожною та невпевненою в собі
- Може просити додаткові кишенькові гроші (щоб відкупитися від агресора)

Як батькам і вчителям реагувати на булінг

- Негайно втручайтесь і зупиняйте **насилля**
- Зберігайте **спокій** і будьте делікатними, не примушуйте дітей публічно говорити на важкі теми, а говоріть **особисто й конфіденційно**
- **Уникайте слів** «жертва» чи «агресор»
- **Не намагайтесь стати на чийсь бік** або спричинити відчуття провини до потерпілого. Так можна відштовхнути одну зі сторін і погіршити ситуацію
- **Пояснюйте,** які саме дії є насиллям і чому їх треба припинити
- **Не вимагайте** публічних вибачень. Це може загострити ситуацію

Як батькам допомогти дитині, що зазнає булінгу (1/2)

Мета – припинити насильство, а не покарати винних. Усі сторони потребують часу, щоб завершити конфлікт.

- **Дайте відчути, що ви поруч,** готові підтримати й допомогти, вислухати та захистити
- **Запевніть, що не звинувачуєте дитину** й вона може говорити відверто
- **Будьте терплячими й делікатними.** Дитині може бути неприємно говорити, вона вразлива в цей момент
- **Не допитуйтесь:** спробуйте з'ясувати все, що зможете, проте не повторюйте ті самі запитання кілька разів

Як батькам допомогти дитині, що зазнає булінгу (2/2)

- Розкажіть, що **немає нічого поганого в тому, щоб повідомити про агресивну поведінку вчителю або друзям**
- **Спитайте, яка ваша допомога буде корисною дитині,** вислухайте уважно. Можливо, запропонуйте свій варіант
- Пам'ятайте, що ситуації фізичного насилля потребують **негайного втручання з боку батьків і візиту до школи**
- Обговоріть, **до кого в школі дитина може звертатися по допомозу**

Як діяти, якщо дитина ображає інших (1/2)

Мета — припинити насильство й усунути причини булінгу.

- **Відверто поговоріть про те, що відбувається,** з'ясуйте, як дитина ставиться до своїх дій і як на них реагують інші діти
- **Уважно вислухайте й зосередьтеся на пошуку фактів,** а не на своїх припущеннях
- Поясніть, **які дії вважають булінгом інших**
- Спокійно поясніть, що **поведінка дитини може завдати шкоди не тільки тому, кого цькують, а й іншим**
- Наполегливо, але без гніву, **попросіть дитину зупинити насильство**

Як діяти, якщо дитина ображає інших (2/2)

- Важливо зрозуміти, **чому дитина вирішила діяти в такий спосіб, які проблеми призвели до цього,** – їх потрібно розв'язати. Чи вона це робить, бо над нею знущається хтось інший? Можливо, переживає стрес? Думає, що це просто «смішно»?
- Скажіть дитині, що їй потрібна допомога, тому ви **тимчасово триматимете зв'язок з учителями й порадитесь з психологом**
- **Погрози й покарання не спрацюють.** Можливо, на якийсь час це припинить булінг, та в перспективі може посилити агресію і невдоволення
- **Не концентруйте увагу на відчуттях дитини, яку булять.** Той, хто виявляє агресію, як правило, відсторонюється від почуттів іншої людини

Національна гаряча лінія для дітей та молоді

цілодобово

 0 800 500 225 (безплатно зі стаціонарного)

 116 111 (безплатно з мобільного)

 Директ у телеграмі: **@chl116111**

Лінія допомоги батькам дітей, які постраждали

від булінгу

 116 000 (безплатно з мобільного)

